

Zapisnik sa sastanka

Predmet: Inicijalni sastanak sektorske mreže : ZDRAVSTVENA MREŽA
Datum: 26. septembar 2014. godine
Mjesto: Vlašić

Učesnici:

- Samir Đulić Udruženje distrofičara
- Hasan Kovačević Udruženje amputirci
- Lipovača Muharem Udruženje Ruka-Ruci
- Muhamed Pašalić Udruženje dijabetičara
- Mirsad Salkić Udruženje dijabetičara
- Ljiljana Gluhović Crveni krst
- Adnan Šećerović UG „Viktorija“
- Amata Anđa Anđelić Centar Marjanovac
- Tanja Mandić Zokić Zavod „ DR. M. Zotović“
- Petar Mraković Zavod „ DR. M. Zotović“
- Vesna Vukmanić ICVA
- Milan Mirić ICVA
- Selma Azabagić ZJZTK
- Tanja bijedić Crveni križ
- Elvira Bešlija Savez paraplegičara ,FBIH
- Haris Karabegović Y-peer
- Denis Dedajić Asocijacija Margina
- Dario Hudić Asocijacija Margina
- Radovan Radmilović Savez „MENERALI“
- Mijat Šarović Udruženje „ Sunce nam je zajedničko“
- Damir Laličić Partnerstvo za zdravlje
- Asmir Ramić UG. NVO Prijatelji
- Zoran Simeunović UG. NVO Prijatelji
- Nevenka Milanović Crveki križ FBIH
- Andrea Mijatović UG. Narko-V
- Mirsada Bajramović „Zemlja djece“
- Aida Kurtović Direktorica Partnerstvo za zdravlje
- Dženana Baždarević Asistent programa, Partnerstvo za zdravlje
- Vanesa Petrović Asistent programa, Partnerstvo za zdravlje

DNEVNI RED:

- Registracija učesnika
- Otvaranje skupa
Predstavljanje učesnika
Prezentacija projekta
Prezentacija ciljeva I svrhe mreže
Prezentacija ciljeva sastanka
Pregled saradnje VO I NVO u zdravstvu BiH
- Usaglašavanje načina funkcioniranja i komunikacije unutar mreže
Diskusija o razvoju smjernica / protokola o funkcionisanju mreže
Usaglašavanje dinamike rada mreže / inicijalni plan
- Identifikacija problema u zdravstvenom sektoru
Zatvaranje sastanka

Skraćenice:

FPH Fondation PH Suisse – *Partnerships in Health*

ICVA *Inicijativa i civilna akcija*

Zapisnik:

Sastanak je počeo tačno u planirano vrijeme, u 11:00 sati, uvodnim govorom direktorice Udruženja „Partnerstvo za zdravlje“, Aide Kurtović koja je pozdravila sve prisutne članove i zamolila na predstavljanje istih. Nakon upoznavanja, inicijalni sastanak sektorske mreže započeo je prezentacijom, koju je vodila Aida Kurtović. Razlog formiranja strukture mreže moći, jeste opće stanje zdravstvenog sektora u BiH. Naveden je program u trajanju orijentaciono četiri godine. Cilj ovakvog projekta jeste pomoći razvoju zdravstvenog sistema koji će pružiti kvalitetne usluge i biti dostupan svim građanima. Ključne aktivnosti samog programa su uspostavljanje i formiranje strukture mreže. Nakon sjednice usaglasiti protokole, te doći do koncenzusa na koji način će se komunicirati, donositi odluke ili funkcionirati. Krajnji rezultat trebao bi usaglašavati smjernice, liste sektorskih problema i strategije rada sa medijima.

Pregled saradnje nevladinog sektora i vladinih institucija prezentirao je Haris Karabegović. Osnovni postulat participativne demokratije su građani koji imaju pravo na aktivno učešće, kreiranje javnih politika na teme koje su njima relevante. U BiH postoje određeni mehanizmi saradnje između vladinih institucija i nevladinog sektora. Najveći problem jeste neinformisanost građana, o postojećim modelima i zbog toga se ne implementiraju. Trenutna suradnja okarakterizirana je kao sporadična. Ovisna je o dobroj volji pojedinca koji rade na određenim pozicijama. Ne postoji strateška, metodološka praksa koja je javno transparentna svim nevladinim organizacijama, kako surađivati sa vladinim institucijama i obratno. Istaknute su i preporuke vezane za NVO: jačanje

sopstvenog kredibiliteta u zajednici u kojoj funkcioniraju, poštovanje i promovisanje načela odgovornosti prema građanima koje predstavljaju, jasno definisanje sektorskog djelovanja („izbjeći svaštarenje“), i korištenje postojećih ili ad hoc mehanizama. Umrežavanje vladinih institucija i organizacija civilnog društva treba biti zasnovano na većem broju organizacija koje zastupaju isti interes, i bazirano na stvarnim potrebama.

Nakon izlaganja gospodina Karabegovića pokrenuta je diskusija tokom koje su učesnici govorili o svojim iskustvima vezanim za saradnju sa vladinim institucijama.

Denis Dedajić je istakao da su iskustva različita, od totalne nezainteresiranosti do fantastične suradnje. Također je naveo da je sektor civilnog društva u državi dosegao taj nivo da je napokon moguće kreirati sektorske mreže i planski graditi kapacitete. U istom izlaganju istakao je da je sektor civilnog društva koji radi u zdravstvenom i socijalnom sektoru je dosta napredovao u odnosu na zemlje regiona ali da je sljedeći korak ulaganje dosta svojih kapaciteta u izgradnju i poboljšanje svih rezultata koji su navedeni u početku.

Još uvijek postoje problemi, međutim istaknuto je da ovaj skup ima dovoljno mogućnosti da napravi sistem koji će odgovarati potrebi pacijenata jer se ušlo u fazu gdje neće biti bitno ko je u vlasti, i da smo na putu gdje moramo akreditirati servise.

Tanja Mandić Zokić je istakla koliko je vladinoj instituciji bitna saradnja sa nevladinim sektorom. Sastanci ovakve vrste imaju smisla i dobro će doći kako institucijama tako i vladinom sektoru. Napomenula je da aktivno rade sa udruženjem amputiraca „Udas“, koji su uključeni u sve socijalne aktivnosti, ne samo stručno-medicinske. Drugi primjer ovakve saradnje jeste humanitarna organizacija Partnerstvo, s kojom su organizirali „Vršnjačku podršku“. Istakla je da bi voljeli da se neka organizacija aktivno uključi u udruženje koje zastupa pacijente, na taj način bi lakše pregovarali sa ministarstvom. Također je napomenula da je kroz rad shvatila da NVO nema strpljenja za tromost vladinih institucija. Potrebno je strpljenje, memorandumi, dokumenti koji obavezuju i zapravo predstavljaju prava ulazna vrata za neku bolju saradnju.

Mijat Šarović je pozdravio ideju da se formira sektorska mreža. Mrežu doživljava kao jedan garant, gdje će možda biti jedni drugima podrška u odbrani naših prava. Naveo je primjer iz Trebinja gdje je formirana komisija za utvrđivanje invalidnosti kod djece. Neko se sjetio da svoje mlade stranačke aktiviste koji su tamo psiholozi i nemaju nijednu godinu radnog staža, stave u komisiju koja će odlučivati o tom pitanju. Upravo tu gdje su takva prava ugrožena, očekuje se da mreža bude podrška članicama unutar strukture mreže. Vežano za saradnju sa institucijama, naveo je da i dalje živimo u sistemu volje pojedinaca, generalno da institucije prave neke svoje NVO, i nalaze svoje pojedince sa kojima su bliski. Gospodin Šarović je također istakao da ne želi da radi sa institucijama koje su nastrojene na nekom nacionalnom ili drugom diskriminirajućem nivou. Ono što ga ohrabruje i daje elan, jeste da je sektor koji vodi brigu o licima sa posebnim potrebama bez obzira koliko se slagali ili ne, jedan jak dio društva u kojem živimo. To je jedna populacija koja je u odnosu na 15 godina unazad, danas vrlo respektabilna.

Aida Kurtović je istakla da se oblik funkcionisanja Partnerstva za zdravlje u svojoj historiji mjenjao, od internacionalne fondacije do lokalne nevladine organizacije. Također je istakla važnost mreže kao mehanizma u snazi zajedničkog nastupanja i zagovaranja. Značaj mreže kao platforme kroz koju će se delegirati zajednički problemi organizacija po bilo kojem osnovu je nemjerivo veliki.

Muharem Lipovača je istakao odličnu saradnju sa centrima za mentalno zdravlje za razliku od suradnje sa kantonalnim ministarstvom zdravstva gdje konstantno nailaze na negostoljubivost od strane predstavnika ministarstva USK. Također se požalio na neravnopravnost prilikom dodjele sredstava za nevladine organizacije kao i favoriziranje određenih organizacija od strane institucija koje dodjeljuju sredstva.

Elvira Bešlija je naglasila značaj suradnje nevladinih organizacija sa vladinim institucijama kao jednim adekvatnim i kvalitetnim načinom za rješavanje problema na koje organizacije ukazuju. Svako pitanje i ili problem se može puno brže riješiti u slučaju zajedničkog nastupa i zagovaranja od strane više organizacija. Istakla je da se tokom proteklog perioda došlo do određenog napretka što se tiče udruženja koja zastupaju populacije invalidnih osoba i trenutno ih institucije kontaktiraju za konsultacije prilikom izrada određenih politika ili zakona;

Asmir Ramić je izjavio da je organizacija NVO Prijatelji izrazito zainteresovana za učešće u mreži upravo zbog raznolikosti iskustava u suradnji sa vladinim institucijama koja su u rasponu od lošeg do dobrog ali uveliko ovisna o volji pojedinaca zaposlenih u institucijama. Naglasio je da postoji mogućnost da bi odjel za zdravstvo Brčko Distrikta možda bio i zainteresovan da finansira aktivnosti vezane za unapređenje zdravstvene situacije u Distriktu Brčko.

Zoran Simeunović pozdravljajući prisutne, informisao učesnike da je jedan od najznačajnijih problema u Brčkom maloljetnička delikvencija te da se njihova organizacija trenutno bavi preventivnim aktivnostima u borbi protiv maloljetničke delikvencije.

Amata Anda Anđelić je istakla da ne trebamo sebe uvjeravati u razloge zašto smo tu, očigledno je da jedni drugima trebamo. Nešto što je jako je bitno, jeste da ne smijemo izgubiti identitet nevladinih organizacija. Uglavnom sve nevladine organizacije polaze iz nekog entuzijazma, iz neke zaljubljenosti u bilo koju marginaliziranu skupinu našeg društva. Također je navela da smo nekad zloupotrijebljeni u kozmetičke svrhe, da smo negdje vrlo dobro došli u pojedinim NVO, kad se treba negdje predstaviti onda smo tu. U biti kad mi trebamo neku uslugu onda je to deklarativno da, a u stvarnosti moramo dobro zapeti. Jedni drugima možemo pomoći vlastitim iskustvom i vlastitim umrežavanjem. Njen prijedlog je da se trebamo uzajamno podržati, a da ne izgubimo svoj profil NVO, i ne počnemo se preklapati sa vladinim organizacijama i politikom.

Prije pauze za ručak Haris Karabegović ukazao je na bazu podataka, i pozvao sve prisutne članove da se prijave na www.sjz.ba u koliko to već nisu učinili.

Nakon pauze za ručak inicijalni sastanak nastavljen je power-point prezentacijom Milana Mirića. Predstavio je Smjernice za rad Zdravstvene mreže, odnosno prijedlog dokumenta, koji svi zajednički trebaju da kreiraju. Dokument bi trebao sadržavati način komunikacije, strukturu mreže, način odlučivanja, općenito tehničke stvari koje su bitne za rad svake mreže. Obzirom da je neformalna mreža koja nije registrovana kao pravno lice, ipak mora imati neka pravila u svom radu. U toku prezentacije, prisutni su davali sugestije i prijedloge vezano za predstavljeni dokument. Upitno je da li da se termin NVO i dalje koristi.

Zoran Simeunović je istakao da je bolje koristiti civilno društvo, jer NVO su obična pravna lica, a civilno društvo malo širi pojam.

Nastavljajući prezentaciju Milan je naveo da je misija ili cilj ono što je Aida već spomenula u svom izlaganju. Učesnici su došli do zajedničkog zaključka: "Mreža je otvorena prema organizacijama civilnog društva, vladinim institucijama, privatnom sektoru, akademskoj zajednici koje aktivno rade u zdravstvenom sektoru BiH, ili čije aktivnosti su povezane sa zdravstvom BiH, kao i svim drugim relevantnim organizacijama". Struktura mreže su članice i svaka organizacija će biti predstavljena od strane nekog ko je ovlašten. Istaknuto je da svaka članica svojom prijavom i uključenjem potvrđuje da će biti posvećena radu mreže, i angažovana kroz različite aktivnosti. Navedeno je da će Damir Laličić ispred PH, i Milan Mirić ispred ICVA-e biti kordinatori. Tokom prezentacije otvorena je diskusija u vezi postavljanja akcionog plana:

Tanja Mandić Zokić je postavila pitanje u vezi akcionog plana odnosno kojom će se odlukom isti usvojiti i je li to u stvari spisak aktivnosti koje mreža namjerava uraditi.

Aida Kurtović je objasnila da ako pravimo komisiju ad hoc, komisija mora imati neke rokove do kada će da završi to zbog čega smo je formirali. **Takodjer je dodala da je** web stranica prva aktivnost koja bi trebala krenuti tokom decembra i koja će biti interaktivna prvenstveno za korisnike usluga zdravstvenog sistema. Istakla je da ćemo kao mreža u neka doba zavisnosti od procjene troškova morati reći da li želimo vidjeti dostupne usluge u svim gradovima, da li možemo platiti, ili odabrati područja koja su nam prioritetna također omogućiti učesnicima da putem interneta imaju dostupan listing usluga. Istovremeno će stranica sadržavati i dio koji se odnosi na rad mreže gdje će se ažurirati informacije o aktivnostima na sastancima. Sve ovo moglo bi biti operativno, zavisno od brzine rada do kraja godine.

Članice mreže s vremena na vrijeme mogu davati izjave medijima. Učesnicima skupa Aida je uputila pitanje da li žele da mreža ima svoj logo.

Tanja Mandić Zokić je istakla da je vizuelni identitet jako dobar i da trebamo imati logo.

ZAKLJUČAK:

Na kraju diskusije od strane Aide Kurtović predloženo je, da se svi prijedlozi oko usaglašavanja i formiranja strukture mreže prolongiraju za narednih sedam dana. Učesnici su dužni da u tom roku dostave sve svoje prijedloge, sugestije, komentare što uključuje: ime mreže, pitanje vizuelnog identiteta mreže, i u vezi smjernica komunikacijskog protokola.

Do kraja godine bitan je razvoj web stranice, mapiranje zdravstvenih usluga koje su dostupne u entitetima na bilo kojem nivou. Potvrđeno je osnivanje komisije za dijabetes i prevenciju ovisnosti. Osnovna svrha mapiranje jeste sagledati dostupnost ili manjak usluga i onda vršiti pritisak na zdravstvene ustanove ili institucije. U zaključku Denis Dedajić naveo je da je potrebno prije bilo kakvog mapiranja iskoristiti sve mehanizme, te da je bitnije da ovakvim sastancima prisustvuju ljudi iz različitih fondova. Mapiranje će dati startne podatke, i kroz naredne četiri godine će se pratiti rad u odnosu na taj početni start.

PLAN RADA ZA NAREDNI PERIOD:

- **Usaglašavanje protokola u komunikaciji;**
- **Smjernice o radu i ciljevima;**
- **Ime mreže i ostala pitanja u vezi mreže.**

Predviđen je još jedan sastanak do kraja godine, koji će se održati sredinom decembra. Što se tiče mjesta potrebno je procijeniti troškove, navedeni su prijedlozi: Trebinje, Neum, Mostar.

Sarajevo, 26. 09. 2014. godine

Zapisnik vodila: Vanesa Petrović